

Mnenje Evropskega odbora regij – Program za enotni trg

(2019/C 86/13)

Poročevalec: Deirdre FORDE (IE/EPP), članica grofijskega sveta, Cork

Referenčna dokumenta: Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi programa za enotni trg, konkurenčnost podjetij, vključno z malimi in srednjimi podjetji, in evropsko statistiko ter o razveljavitvi uredb (EU) št. 99/2013, (EU) št. 1287/2013, (EU) št. 254/2014, (EU) št. 258/2014, (EU) št. 652/2014 in (EU) 2017/826

COM(2018) 441 final

Priloge k predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi programa za enotni trg, konkurenčnost podjetij, vključno z malimi in srednjimi podjetji, in evropsko statistiko ter o razveljavitvi uredb (EU) št. 99/2013, (EU) št. 1287/2013, (EU) št. 254/2014, (EU) št. 258/2014, (EU) št. 652/2014 in (EU) 2017/826

COM(2018) 441 final, priloge od 1 do 4

I. PREDLOGI SPREMEMB

Predlog spremembe 1

Uvodna izjava 7

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Zato je primerno, da se vzpostavi program za notranji trg, konkurenčnost podjetij, vključno z mikro, malimi in srednjimi podjetji, ter evropsko statistiko (v nadaljnjem besedilu: program). Program bi bilo treba vzpostaviti za obdobje sedmih let, in sicer od leta 2021 do leta 2027.</p>	<p>Zato je primerno, da se vzpostavi program za enotni trg, da bi okrepili notranji trg in izboljšali njegovo delovanje na področjih konkurenčnosti podjetij, tudi mikro, malih in srednjih podjetij, standardizacije, zaščite potrošnikov ter evropske statistike (v nadaljnjem besedilu: program). Program bi bilo treba vzpostaviti za obdobje sedmih let, in sicer od leta 2021 do leta 2027.</p>

Predlog spremembe 2

Uvodna izjava 9

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Sodoben notranji trg spodbuja konkurenco in koristi potrošnikom, podjetjem in zaposlenim. Boljše izkoriščanje nenehno razvijajočega se notranjega trga na področju storitev bi moralo evropskim podjetjem pomagati pri ustvarjanju delovnih mest in čezmejni rasti, nudenju večje izbire storitev po boljših cenah ter ohranjanju visokih standardov za potrošnike in delavce. V ta namen je cilj programa prispevati k odstranitvi preostalih ovir ter zagotoviti regulativni okvir, ki dopušča nove inovativne poslovne modele.</p>	<p>Sodoben notranji trg temelji na načelih poštenosti in preglednosti ter tako spodbuja konkurenco in koristi potrošnikom, podjetjem in zaposlenim. Boljše izkoriščanje nenehno razvijajočega se notranjega trga na področju storitev bi moralo evropskim podjetjem pomagati pri ustvarjanju delovnih mest in čezmejni rasti, nudenju večje izbire storitev po boljših cenah ter ohranjanju visokih standardov za potrošnike in delavce. V ta namen je cilj programa prispevati k boljšemu spremljanju gibanj na notranjem trgu, med njimi vplivov novih tehnologij in inovativnih poslovnih modelov, ter opredelitvi in odstranitvi preostalih ovir ter zagotoviti regulativni okvir, ki dopušča nove inovativne poslovne modele, vključno s socialnim podjetništvom.</p>

Predlog spremembe 3

Uvodna izjava 15

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Javni organi uporabljajo javna naročila za zagotovitev najboljših ponudb za ceno, plačano iz javnih sredstev, ter za prispevanje k bolj inovativnemu, trajnostnemu, vključujočemu in konkurenčnemu notranjemu trgu. Direktiva 2014/23/EU Evropskega parlamenta in Sveta [49], Direktiva 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta [50] ter Direktiva 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta [51] določajo pravni okvir za vključevanje in učinkovito delovanje trgov javnih naročil, ki predstavljajo 14 % bruto domačega proizvoda Unije v korist javnih organov, podjetij in državljanov, vključno s potrošniki. Zato bi moral program podpirati ukrepe za zagotovitev širše uporabe strateških javnih naročil, profesionalizacijo javnih kupcev, izboljššan dostop do trgov javnih naročil za MSP, večjo preglednost, zanesljivost in kakovost podatkov, spodbujanje digitalne preobrazbe javnih naročil in skupnega javnega naročanja prek krepite partnerskega pristopa z državami članicami, izboljšanje zbiranja in analiziranja podatkov, vključno prek namenskih orodij informacijske tehnologije, podpiranje izmenjave izkušenj in dobrih praks, zagotavljanje smernic, prizadevanje za koristne trgovinske sporazume, krepitev sodelovanja med nacionalnimi organi in uvedbo pilotnih projektov.</p>	<p>Javni organi uporabljajo javna naročila za zagotovitev najboljših ponudb za ceno, plačano iz javnih sredstev, ter za prispevanje k bolj inovativnemu, trajnostnemu, vključujočemu in konkurenčnemu notranjemu trgu. Direktiva 2014/23/EU Evropskega parlamenta in Sveta [49], Direktiva 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta [50] ter Direktiva 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta [51] določajo pravni okvir za vključevanje in učinkovito delovanje trgov javnih naročil, ki predstavljajo 14 % bruto domačega proizvoda Unije v korist javnih organov, podjetij in državljanov, vključno s potrošniki. Zato bi moral program podpirati ukrepe za zagotovitev širše uporabe strateških javnih naročil, profesionalizacijo javnih kupcev, krepitev zmogljivosti MSP za dostop do trgov javnih naročil z racionalizacijo in poenostavitvijo postopkov javnega naročanja, večjo preglednost, zanesljivost in kakovost podatkov, spodbujanje digitalne preobrazbe javnih naročil in skupnega javnega naročanja prek krepite partnerskega pristopa z državami članicami, izboljšanje zbiranja in analiziranja podatkov, vključno prek namenskih orodij informacijske tehnologije, podpiranje izmenjave izkušenj in dobrih praks, zagotavljanje smernic, uvključevanje določb v zvezi z javnim naročanjem in določb o vzajemnosti v trgovinskih sporazumih, krepitev sodelovanja med nacionalnimi in, kjer je to ustrezno, regionalnimi organi in uvedbo pilotnih projektov.</p>

Obrazložitev

Sklicevanje na „(prizadevanje za) koristne trgovinske sporazume“ je nejasno in se ne nanaša na obravnavano vprašanje, tj. javno naročanje.

Predlog spremembe 4

Uvodna izjava 16

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Za doseganje ciljev programa in za olajševanje življenja državljanov in podjetij je treba vzpostaviti visokokakovostne in k uporabniku usmerjene javne storitve. To pomeni, da bodo javne uprave morale začeti delovati na nove načine, zmanjšati izoliranost med različnimi deli svojih uprav ter z državljani in podjetji soustvarjati te javne storitve. Stabilna in vztrajna rast čezmejnih dejavnosti na notranjem trgu zahteva zagotavljanje najnovejših informacij o pravicah podjetij in državljanov ter informacij, ki pojasnjujejo upravne formalnosti. Poleg tega sta bistvenega pomena pravno svetovanje in pomoč pri reševanju problemov, ki nastajajo na čeznacionalni ravni. Nadalje je potrebno enostavno in učinkovito povezovanje nacionalnih uprav ter ocenjevanje, kako notranji trg deluje v praksi. Ta program bi zato za izboljšanje vsakodnevnega življenja državljanov in zmožnosti podjetij za čezmejno trgovanje moral podpirati obstoječa orodja za upravljanje notranjega trga: portal Tvoja Evropa, ki bi moral biti temelj prihajajočega enotnega digitalnega portala, Tvoja Evropa – nasveti (YEA), SOLVIT, informacijski sistem za notranji trg (IMI) in pregled enotnega trga.</p>	<p>Za doseganje ciljev programa in za olajševanje življenja državljanov in podjetij je treba vzpostaviti visokokakovostne in k uporabniku usmerjene javne storitve. To pomeni, da bodo javne uprave morale začeti delovati na nove načine, zmanjšati izoliranost med različnimi deli svojih uprav ter z državljani in podjetji soustvarjati te javne storitve. Stabilna in vztrajna rast čezmejnih dejavnosti na notranjem trgu zahteva zagotavljanje najnovejših informacij o pravicah podjetij in državljanov ter informacij, ki pojasnjujejo upravne formalnosti. Poleg tega sta bistvenega pomena pravno svetovanje in pomoč pri reševanju problemov, ki nastajajo na čeznacionalni ravni. Nadalje je potrebno enostavno in učinkovito povezovanje nacionalnih uprav ter ocenjevanje, kako notranji trg deluje v praksi. Ta program bi zato za izboljšanje vsakodnevnega življenja državljanov in zmožnosti podjetij za čezmejno trgovanje moral podpirati obstoječa orodja za upravljanje notranjega trga: portal Tvoja Evropa, ki bi moral biti temelj prihajajočega enotnega digitalnega portala, Tvoja Evropa – nasveti (YEA), SOLVIT, informacijski sistem za notranji trg (IMI) in pregled enotnega trga. Da bi zagotovili polno izkoriščanje potenciala teh orodij za upravljanje, bi si bilo treba prizadevati tudi za ozaveščanje lokalnih in regionalnih oblasti ter drugih organizacij, ki v praksi podpirajo državljanov in podjetja, zlasti o portalu Tvoja Evropa.</p>

Obrazložitev

Poleg prizadevanj za izboljšanje uporabe in učinkovitosti orodij za upravljanje notranjega trga, kot so spletni portali, namenjeni državljanom in podjetjem, so potrebna tudi prizadevanja za ozaveščanje o njihovem obstoju in razpoložljivosti. Najbolj bi si bilo treba prizadevati za ozaveščanje lokalnih in regionalnih oblasti ter njihovih izvoljenih predstavnikov, saj imajo pomembno vlogo pri vsakodnevnem obravnavanju in podpiranju podjetij ter državljanov.

Predlog spremembe 5

Uvodna izjava 23

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Pri pridobivanju financiranja, iskanju usposobljene delovne sile, spoprijemanju z upravnim bremenom, sprejemanju ustvarjalnosti in inovacij, dostopanju do trgov in spodbujanju dejavnosti internacionalizacije se MSP soočajo z enakimi izzivi, ki na večja podjetja nimajo enako velikega učinka. Program bi moral takšne tržne pomanjkljivosti obravnavati sorazmerno, ob tem pa ne izkrivljati konkurence na notranjem trgu.</p>	<p>Pri pridobivanju financiranja, iskanju usposobljene delovne sile, spoprijemanju z upravnim bremenom, sprejemanju ustvarjalnosti in inovacij, dostopanju do trgov in spodbujanju dejavnosti internacionalizacije se MSP soočajo z enakimi izzivi, ki na večja podjetja nimajo enako velikega učinka. Ti izzivi so zlasti pomembni za MSP v podeželskih, obrobni in najbolj oddaljenih regijah. Program bi moral takšne tržne pomanjkljivosti obravnavati sorazmerno in posebno pozornost namenjati ukrepom, ki neposredno koristijo MSP in podjetniškim mrežam, ob tem pa ne izkrivljati konkurence na notranjem trgu.</p>

Obrazložitev

Vsa MSP se soočajo z izzivi iz uvodne izjave 23, MSP v podeželskih in/ali obrobni in najbolj oddaljenih regijah pa poročajo o večjih izzivih pri iskanju usposobljene delovne sile ter dostopu do infrastrukture, kot so širokopasovna povezava in druge oblike povezanosti, ki so potrebne za razvoj inovacij in dejavnosti internacionalizacije.

Predlog spremembe 6

Uvodna izjava 39

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Mreža evropskih potrošniških centrov pomaga potrošnikom izkoristiti prednosti njihovih potrošniških pravic v Uniji pri čezmejnem nakupu blaga in storitev na notranjem trgu in v EGP prek spleta ali na potovanju. Močna mreža tridesetih centrov, ki jo skupaj financirajo potrošniški programi Unije, je v več kot desetih letih dokazala svojo dodano vrednost za krepitev zaupanja potrošnikov in trgovcev na notranjem trgu. Obravnava več kot 100 000 zahtev potrošnikov letno ter prek svojih medijskih in spletnih informacijskih dejavnosti dosega milijone državljanov. Je ena izmed najbolj cenjenih podpornih mrež Unije za državljane in večina centrov ima kontaktne točke za pravo notranjega trga, kot je Direktiva 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁽⁵⁹⁾; ocena te mreže poudarja pomembnost njenega nadaljnega delovanja. Mreža namerava razviti dogovore o vzajemnosti s podobnimi organi v tretjih državah.</p> <p>⁽⁵⁹⁾ Direktiva 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o storitvah na notranjem trgu (UL L 376, 27.12.2006, str. 36).</p>	<p>Program bi moral podpirati tudi mrežo evropskih potrošniških centrov, ki pomaga potrošnikom izkoristiti prednosti njihovih potrošniških pravic v Uniji pri čezmejnem nakupu blaga in storitev na notranjem trgu in v EGP prek spleta ali na potovanju. Močna mreža tridesetih centrov, ki jo skupaj financirajo potrošniški programi Unije, je v več kot desetih letih dokazala svojo dodano vrednost za krepitev zaupanja potrošnikov in trgovcev na notranjem trgu. Obravnava več kot 100 000 zahtev potrošnikov letno ter prek svojih medijskih in spletnih informacijskih dejavnosti dosega milijone državljanov. Je ena izmed najbolj cenjenih podpornih mrež Unije za državljane in večina centrov ima kontaktne točke za pravo notranjega trga, kot je Direktiva 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁽⁵⁹⁾; ocena te mreže poudarja pomembnost njenega nadaljnega delovanja. Mreža evropskih potrošniških centrov je lahko tudi pomemben vir informacij o izzivih in težavah, s katerimi se srečujejo potrošniki na lokalni ravni in bi jih bilo treba upoštevati pri oblikovanju politike Unije in zaščiti interesov potrošnikov. Za okrepljeno zastopanje interesov potrošnikov bi program moral omogočati vzpostavljanje in krepitev sinergij med zastopniki potrošnikov na lokalni ravni in ravni Unije. Mreža namerava razviti dogovore o vzajemnosti s podobnimi organi v tretjih državah.</p> <p>⁽⁵⁹⁾ Direktiva 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o storitvah na notranjem trgu (UL L 376, 27.12.2006, str. 36).</p>

Obrazložitev

Obrazložitev je razvidna iz besedila.

Predlog spremembe 7

Uvodna izjava 41

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Na potrošnike vpliva predvsem delovanje trgov za finančne storitve. Ti so ključni element notranjega trga in zahtevajo trden okvir za urejanje in nadzor, ki ne zagotavlja le finančne stabilnosti in trajnostnega gospodarstva, temveč tudi visoko stopnjo varstva potrošnikov in drugih končnih uporabnikov finančnih storitev, vključno z malimi vlagatelji, varčevalci, imetniki zavarovalnih polic, člani in upravičenci pokojninskih skladov, posameznimi delničarji, posojilojemalci in MSP. Pomembno je krepiti njihovo zmožnost udeležbe pri oblikovanju politike za finančni sektor.</p>	<p>Na potrošnike vpliva predvsem delovanje trgov za finančne storitve. Ti so ključni element notranjega trga in zahtevajo trden okvir za urejanje in nadzor, ki ne zagotavlja le finančne stabilnosti in trajnostnega gospodarstva, temveč tudi visoko stopnjo varstva potrošnikov in drugih končnih uporabnikov finančnih storitev, vključno z malimi vlagatelji, varčevalci, imetniki zavarovalnih polic, člani in upravičenci pokojninskih skladov, posameznimi delničarji, posojilojemalci in MSP. Pomembno je krepiti njihovo zmožnost udeležbe pri oblikovanju politike za finančni sektor ter podpirati dejavnosti ozaveščanja o pravicah potrošnikov na tem področju, po potrebi tudi o postopkih sodnega varstva.</p>

Obrazložitev

Pozdraviti je treba prizadevanja za krepitev udeležbe potrošnikov in končnih uporabnikov pri oblikovanju politike za finančni sektor, toda zaradi možnosti vpliva zlorab ali napak pri upravljanju v finančnem sektorju na življenje državljanov bi bilo treba ozaveščanju na tem področju varstva potrošnikov nameniti posebno pozornost.

Predlog spremembe 8

Uvodna izjava 58

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Ukrepi, ki se izvajajo na podlagi prejšnjih programov in proračunskih vrstic, so se izkazali za ustrezne in bi jih bilo treba ohraniti. Cilj novih ukrepov, uvedenih v okviru programa, je zlasti okrepiti dobro delujoč notranji trg. Za bolj enostavno in prožno izvajanje programa ter s tem za boljše doseganje njegovih ciljev bi morali biti ukrepi opredeljeni le v smislu okvirnih in splošnih kategorij. V program bi bilo treba vključiti tudi sezname okvirnih dejavnosti v zvezi s specifičnimi cilji na področju konkurenčnosti ali posebnih dejavnosti, ki izhajajo iz predpisanih zahtev, na primer na področjih standardizacije, ureditve prehranske verige in evropske statistike.</p>	<p>Ukrepi, ki se izvajajo na podlagi prejšnjih programov in proračunskih vrstic, so se izkazali za ustrezne in bi jih bilo treba ohraniti. Cilj novih ukrepov, uvedenih v okviru programa, je zlasti okrepiti dobro delujoč notranji trg. Za bolj enostavno in prožno izvajanje programa ter s tem za boljše doseganje njegovih ciljev bi morali biti ukrepi opredeljeni le v smislu okvirnih in splošnih kategorij. V program bi bilo treba vključiti tudi sezname okvirnih dejavnosti v zvezi s specifičnimi cilji na področju konkurenčnosti ali posebnih dejavnosti, ki izhajajo iz predpisanih zahtev, na primer na področjih nadzora trga in varnosti proizvodov, potrošnikov, standardizacije, ureditve prehranske verige in evropske statistike.</p>

Obrazložitev

Obrazložitev je razvidna iz besedila.

Predlog spremembe 9

Člen 1(1)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Predmet urejanja</p> <p>S to uredbo se vzpostavi program za izboljšanje delovanja notranjega trga in konkurenčnosti podjetij, vključno z mikro, malimi in srednjimi podjetji, ter okvir za financiranje razvoja, priprave in izkazovanja evropske statistike v smislu člena 13 Uredbe (ES) št. 223/2009 (v nadaljnjem besedilu: program).</p> <p>V uredbi so določeni cilji programa, proračun za obdobje 2021–2027, oblike financiranja Unije in pravila za zagotavljanje takega financiranja.</p>	<p>Predmet urejanja</p> <p>S to uredbo se vzpostavi program za izboljšanje delovanja notranjega trga in konkurenčnosti podjetij, vključno z mikro, malimi in srednjimi podjetji ter socialnimi podjetji, podjetniškimi mrežami, standardizacijo in zaščito potrošnikov, ter okvir za financiranje razvoja, priprave in izkazovanja evropske statistike v smislu člena 13 Uredbe (ES) št. 223/2009 (v nadaljnjem besedilu: program).</p>

Obrazložitev

Zagotavljanje skladnosti glede področja uporabe programa (glej zlasti predlog spremembe k uvodni izjavi 7).

Predlog spremembe 10

Člen 3(1)(a)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>izboljšati delovanje notranjega trga, predvsem pa zaščititi in opolnomočiti državljane, potrošnike in podjetja, zlasti mikro, mala in srednja podjetja (MSP), z izvrševanjem prava Unije, olajševanjem dostopa do trga, določanjem standardov ter spodbujanjem zdravja ljudi, živali in rastlin ter dobrobiti živali, poleg tega pa tudi izboljšati sodelovanje med pristojnimi organi držav članic ter med pristojnimi organi držav članic in Komisijo ter decentraliziranimi agencijami Unije;</p>	<p>ustvariti trajnostna delovna mesta, obravnavati nedelovne trga in izboljšati delovanje notranjega trga, predvsem pa okrepiti lokalno gospodarstvo in spodbujati krožno gospodarstvo, zaščititi in opolnomočiti državljane, potrošnike in podjetja, zlasti mikro, mala in srednja podjetja (MSP), z izvrševanjem prava Unije, olajševanjem dostopa do trga, določanjem standardov ter spodbujanjem zdravja ljudi, živali in rastlin ter dobrobiti živali, poleg tega pa tudi izboljšati sodelovanje med pristojnimi organi držav članic ter med pristojnimi organi držav članic in Komisijo ter decentraliziranimi agencijami Unije;</p>

Obrazložitev

—

Predlog spremembe 11

Člen 3(2)(a)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
povečati učinkovitost notranjega trga, omogočiti lažje preprečevanje in odstranjevanje ovir, podpirati razvoj, izvajanje in izvrševanje prava Unije na področjih notranjega trga blaga in storitev, javnih naročil, nadzora trga ter na področjih prava gospodarskih družb, pogodbenega in nepogodbenega prava, preprečevanja pranja denarja, prostega pretoka kapitala, finančnih storitev in konkurence, vključno z razvojem orodij upravljanja;	povečati učinkovitost notranjega trga, spodbujati lokalni gospodarski razvoj , omogočiti lažje preprečevanje in odstranjevanje ovir, podpirati razvoj, izvajanje in izvrševanje prava Unije na področjih notranjega trga blaga in storitev, vključno s socialnim gospodarstvom , javnih naročil, nadzora trga ter na področjih prava gospodarskih družb, pogodbenega in nepogodbenega prava, preprečevanja pranja denarja, prostega pretoka kapitala, finančnih storitev in konkurence, vključno z razvojem orodij upravljanja;

Obrazložitev

—

Predlog spremembe 12

Člen 8(3)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(e) podpiranje konkurenčnosti podjetij in celotnih gospodarskih sektorjev ter pomoč MSP pri uvajanju inovacij in sodelovanju v vrednostnih verigah s pomočjo strateškega povezovanja ekosistemov in grozdov, vključno s skupno pobudo grozdov;	(e) podpiranje konkurenčnosti podjetij in celotnih gospodarskih sektorjev ter pomoč MSP pri uvajanju inovacij in zlasti sprejemanju novih poslovnih modelov, tudi tistih povezanih s socialnim in sodelovalnim gospodarstvom, ter pri sodelovanju v vrednostnih verigah s pomočjo strateškega povezovanja ekosistemov in grozdov, vključno s skupno pobudo grozdov;

II. POLITIČNA PRIPOROČILA

EVROPSKI ODBOR REGIJ

1. pozdravlja predlog Komisije o vzpostavitvi novega programa za enotni trg za izboljšanje delovanja notranjega trga v obdobju 2021–2027, katerega namen je krepitev njegovega upravljanja, podpiranje konkurenčnosti MSP, izboljšanje varstva potrošnikov in uveljavljanja pravic potrošnikov, spodbujanje zdravja ljudi, živali in rastlin ter dobrobiti živali in zagotavljanje ustreznega evropskega statističnega okvira;

2. priznava, da je notranji trg eden glavnih dosežkov EU, ki pa se mora kljub temu še naprej prilagajati hitro spreminjajočemu se okolju digitalizacije in globalizacije. Ugotavlja, da znatne ovire za pravilno delovanje notranjega trga ostajajo, poleg tega pa nastajajo nove;

3. priznava, da je za pravilno delovanje notranjega trga izredno pomembno državljanom in podjetjem zagotoviti informacije o njihovih pravicah, javnim organom znanje o tem, kako pravila uporabiti, sodiščem pa strokovno znanje in pristojnosti za njihovo izvajanje; pri tem je pomembno, da izobraževalni sistemi v različnih državah vključujejo osnovno izobraževanje o EU, s čimer bi zagotovili, da se bodo vsi mladi državljani sčasoma seznanili s svojimi pravicami in bodo lahko bolje izkoristili prednosti notranjega trga;
4. opozarja na nenehne izzive, s katerimi se soočajo MSP pri dostopu do finančnih sredstev, stalnega upravnega bremena pri poslovanju, težav, ki jih imajo pri izkoriščanju priložnosti prek internacionalizacije, ter njihove nezmožnosti, da bi zadovoljivo uživala koristi enotnega trga; to v številnih sektorjih in regijah vodi v tržne nepravilnosti na račun podjetij in potrošnikov; pozdravlja poudarek, ki ga Komisija v okviru tega programa namenja krepitvi podpore sektorju MSP;
5. priznava, da je razvoj orodij za zbiranje informacij in programov usposabljanja izjemno pomemben za pravilno delovanje notranjega trga ter da mora temeljiti na zanesljivi analizi podatkov, študijah in ocenah, izvedenih v tesnem sodelovanju z državami članicami ter njihovimi pristojnimi organi, vključno z regionalnimi in lokalnimi oblastmi;
6. priznava široko področje uporabe programa in cilj racionalizacije prizadevanj za spodbujanje boljšega usklajevanja pri upravljanju notranjega trga, vendar ugotavlja, da bo zagotavljanje učinkovitega usklajevanja z vidika upravljanja zahtevno;
7. poudarja, da mora biti program dovolj prožen za hitro in proaktivno odzivanje na vsakršne motnje v delovanju notranjega trga ali v trgovanju za MSP, ki bi na primer lahko nastale zaradi škodljivih učinkov brexita;

Enotni trg

8. priznava, da je enotni trg v središču gospodarskega in političnega povezovanja EU, saj zajema 500 milijonov potrošnikov in 21 milijonov podjetij, podpira pa ga obsežna zakonodaja, ki zagotavlja prost pretok oseb, blaga, kapitala in storitev po vsej EU in širšem Evropskem gospodarskem prostoru ⁽¹⁾;
9. opominja, da si notranji trg Unije, v skladu s členom 3 Pogodbe o Evropski uniji, prizadeva „za trajnostni razvoj Evrope, ki temelji na uravnoveženi gospodarski rasti in stabilnosti cen, za visoko konkurenčno socialno tržno gospodarstvo, usmerjeno v polno zaposlenost in socialni napredek, ter za visoko raven varstva in izboljšanje kakovosti okolja. Spodbuja znanstveni in tehnološki napredek“;
10. ugotavlja, da je predlog Komisije skladen z načeloma subsidiarnosti in sorazmernosti;
11. konkurenca na enotnem trgu bi morala prispevati k uresničevanju teh ciljev, med drugim z zagotavljanjem ekonomsko najugodnejših cen za potrošnike in podjetja, in sicer z nižjimi transakcijskimi stroški in večjim trgom, ki zagotavlja ekonomijo obsega, spodbuja več inovacij ter omogoča hitrejše odzivanje na potrebe potrošnikov ob enakih konkurenčnih pogojih in hkratnem izogibanju vsem oblikam dampa. Vendar meni, da je treba državljane, podjetja in druge gospodarske subjekte bolje seznanjati s koristmi enotnega trga, in priznava, da imajo lokalne in regionalne oblasti pomembno vlogo pri posredovanju tega pomembnega sporočila;
12. priznava, da je enotni trg stalen proces, katerega pomembni vidiki so še nedokončani, ter da bi bolje delujoč enotni trg in odprava preostalih trgovinskih ovir, zlasti na področjih storitvenega sektorja in enotnega digitalnega trga, znatno spodbudila gospodarsko rast;

⁽¹⁾ Mnenje OR – Izpolnitev enotnega trga (ECON-VI/010).

Enotni trg storitev

13. priznava prizadevanja Komisije za nadaljnjo okrepitev svobode opravljanja storitev v Evropi, zlasti v okviru storitvenega svežnja ⁽²⁾, saj je medsebojni strokovni pregled Evropske komisije glede izvajanja direktive o storitvah pokazal, da bo potrebnega še veliko dela, ter potrdil, da ostaja preveč ovir, vključno z omejevanjem pravice do ustanavljanja ⁽³⁾; Obenem meni, da je potrebna bolj jasna ureditev na ravni EU v zvezi s storitvami, povezanimi s sodelovalnim gospodarstvom;

14. meni, da je pomembno, da novi programi prispevajo k izboljšanju delovanja notranjega trga storitev, in se sprašuje, kako bi lahko učinkoviteje uporabili orodja za upravljanje notranjega trga, da bi zagotovili boljšo povezanost trga storitev;

Enotni trg blaga

15. priznava, da je izvrševanje predpisov EU o proizvodih še vedno resen problem, saj je na trgu preveč izdelkov, ki ne izpolnjujejo zahtev. Meni, da so nujno potrebni jasno označevanje blagovnih znamk in prepoznavnost ter preprečevanje podvajanja številnih obstoječih ali predlaganih instrumentov za zagotavljanje, da državljani in podjetja razumejo predpise, ki se uporabljajo, svoje pravice in obveznosti ter možnosti, ki jih imajo, če menijo, da so bili predpisi kršeni;

16. je seznanjen, da je v Evropi več kot 500 organov za nadzor trga, med katerimi imajo številni omejena sredstva, stopnja preprečevanja kršitev veljavnih predpisov pa je nizka. Priporoča, da se poleg večjega sodelovanja in zagotavljanja bolj povezanih omrežij tem področjem dodeli tudi več neposrednega financiranja. Močno priporoča, naj bodo nacionalni organi, pristojni za konkurenco, ustrezno financirani in neodvisni od vlade, da bodo lahko učinkovito opravljali svoje delo, pri čemer jih morajo primerno podpirati pravosodni sistemi in sodišča ob upoštevanju različnih pristojnosti teh organov v državah članicah. To je nujno za doseganje učinkovitega izvajanja zakonodaje EU v praksi;

Standardi

17. pozdravlja stalna prizadevanja Komisije za nadomestitev 28 nacionalnih standardov z enim evropskim standardom. Poleg tega pozdravlja večjo uporabo sistemov in postopkov IT za zmanjšanje upravnega bremena ter izmenjavo informacij z deležniki. Priporoča, da se zagotovi ustrezno sodelovanje MSP pri razvoju standardov, da bi dosegli primerno preglednost in preprečili morebitni prevladujoči položaj večjih podjetij ali struktur v procesu;

Javna naročila

18. poudarja, da imajo lokalne in regionalne oblasti pomembne odgovornosti v okviru izvajanja politik in zakonodaje EU, med drugim na področjih blaginje potrošnikov (tu so blizu državljanov) in javnih naročil;

19. podpira cilj izboljšanja zmogljivosti nacionalnih, regionalnih in lokalnih oblasti za boljše izvajanje veljavnih predpisov, obenem pa meni, da lahko zapletena zakonodaja o javnih naročilih ovira pogostejšo udeležbo MSP v postopku javnega naročanja;

20. poudarja, da je za uresničitev cilja konkurenčnega, odprtega in dobro reguliranega trga javnih naročil pomembno sodelovanje Komisije z nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi oblastmi. To je bistvenega pomena, da bi lahko kar najbolje izkoristili javna sredstva;

Orodja za upravljanje enotnega trga

21. pozdravlja prizadevanja Komisije za stalna vlaganja v obstoječa orodja za upravljanje notranjega trga, kot sta portal Tvoja Evropa in mreža SOLVIT; meni, da je potrebnih več prizadevanj za spodbujanje uporabe teh orodij v praksi, med državljani, potrošniki in različnimi ravnmi oblasti, da bi izboljšali najdljivost teh orodij na spletu in povečali njihovo zmogljivost za zagotavljanje najnovejših informacij; priporoča veliko večjo udeležbo lokalnih in regionalnih oblasti pri izvajanju teh orodij upravljanja, da bi izboljšali njihovo delovanje; hkrati ugotavlja, da izboljšanje omenjenih orodij ne bi smelo ustvariti finančnih in upravnih bremen za lokalne in regionalne oblasti;

⁽²⁾ Mnenje OR – Storitveni sveženj: storitveno gospodarstvo, ki deluje v prid Evropejcem (ECON-VI/022).

⁽³⁾ http://ec.europa.eu/growth/single-market/services/services-directive/implementation/evaluation_sl.

MSP in konkurenčnost

22. priznava, da so MSP steber evropskega gospodarstva, saj predstavljajo 99 % vseh podjetij v EU in so v zadnjih petih letih ustvarila več kot 85 % novih delovnih mest, ter da so skupaj s podjetništvom bistvena za gospodarsko rast, inovacije in ustvarjanje delovnih mest. Podpira pozive k stabilnemu okviru EU po letu 2020 ter večji udeležbi lokalnih in regionalnih oblasti pri podpiranju poslovnega okolja in razvoju javno-zasebnih partnerstev⁽⁴⁾;

23. priznava, da je ključno zagotoviti, da različni programi EU dopolnjujejo ukrepe v podporo podjetjem, ki so na voljo na ravni držav članic, in z njimi ne tekmujejo. Zato močno priporoča, da se ukrepi v podporo MSP, ki so na voljo v okviru programa za enotni trg ter prek nacionalnih in regionalnih oblasti, izvajajo s pristopom vse na enem mestu;

24. je seznanjen s predlogom, da bi bilo treba jamstveno shemo za posojila, ki zdaj deluje v okviru programa COSME, v prihodnjem obdobju financiranja vzpostaviti v okviru sklada InvestEU. V zvezi s tem priporoča nadaljnjo uporabo posrednikov, ki imajo dolgotrajen stik z MSP, vendar je zaskrbljen, da morda nimajo vse države članice na voljo struktur na nacionalni ali regionalni ravni, ki bi jim omogočale dostop do jamstev v okviru sklada InvestEU. Brez znatne prisotnosti posredniških organov na vseh ozemljih držav članic bodo MSP morda težko dostopala do jamstvenih shem za posojila v okviru sklada InvestEU, zato priporoča, naj si vse evropske institucije skupaj z državami članicami prizadevajo zagotoviti, da imajo MSP v vseh državah članicah enak dostop do tega financiranja;

25. poziva EU, naj zagotovi, da bo v jamstvene sklade v okviru pobude InvestEU vključeno regionalno ravnovesje, saj je to v posebnem interesu lokalnih in regionalnih oblasti, zlasti tistih, ki zastopajo regije z omejenimi možnostmi;

26. poziva k boljšemu pojasnilu proračuna, dodeljenega za jamstvo MSP v okviru programa COSME, ki je na voljo jamstvenemu skladu, povezanemu s programom InvestEU, ter načina, kako bo podpiral financiranje MSP z visokim tveganjem, zlasti v bolj oddaljenih in obrobni regijah;

27. izrecno poudarja, da je treba posebej omeniti pobudo Small Business Act, ki ostaja splošni okvir za politiko EU v zvezi z MSP. Njene strateške smernice bi bilo treba upoštevati pri sprejemanju letnih delovnih programov za podporo MSP. Ob tem meni, da je prav tako pomembno omeniti mrežo odposlancev za MSP zaradi njene vloge pri usklajevanju vseh politik na ravni EU, ki imajo vpliv na MSP. Poudarja, da bi se moralo načelo „najprej pomisli na male“, ki zagotavlja, da se interesi MSP upoštevajo v zelo zgodnji fazi oblikovanja politike, uporabljati v okviru programa za enotni trg in vseh ustreznih programih novega večletnega finančnega okvira;

28. prosi za podrobnosti o prihodnji vlogi in ambicijah evropske podjetniške mreže glede na izzive za MSP, ki jih navaja Komisija, ter o predlaganem načinu prilagoditve mreže, da bo pripravljena na obravnavanje teh izzivov v obdobju digitalizacije in globalizacije ter da bo bolje upoštevala potrebe podjetij in bo bolj usklajena s podporo držav članic;

29. pozdravlja nadaljevanje programa, ki se je prej imenoval „Erasmus za mlade podjetnike“, in ugotavlja, da zdaj nosi ime „mentorski program za nove podjetnike“ zaradi njegovega pomembnega prispevka h krepitvi poslovnega okolja in spodbujanju podjetniškega razmišljanja. Močno podpira možnost razširitve geografskega obsega programa, da bi lahko nudil več možnosti mladim podjetnikom;

30. močno podpira širjenje mrež podjetniških ekosistemov in grozdov v Evropi, ki ga je OR že obravnaval⁽⁵⁾; zato pozdravlja prizadevanja Komisije za nadaljnje spodbujanje skupnih pobud grozdov ter za podpiranje razvoja skupnih dejavnosti in transnacionalnih strategij za partnerstva, ki prav tako prispevajo k vzpostavljanju potrebnih povezav z vozlišči EU za digitalne inovacije;

⁽⁴⁾ Mnenje OR – Prihodnost programa COSME po letu 2020 z regionalnega in lokalnega vidika (ECON-VI/027).

⁽⁵⁾ Mnenje OR – Spodbujanje zagonskih podjetij in podjetij v fazi širitve v Evropi: lokalni in regionalni vidik (ECON-VI/021).

31. poudarja, da je vprašanje poenostavitve dostopa do financiranja za čim večje število MSP, ki poslujejo na različnih območjih, ključnega pomena ter da imajo lokalne in regionalne oblasti v sodelovanju s posredniškimi institucijami pomembno vlogo pri obveščanju upravičencev ter ciljno usmerjeni komunikaciji z njimi v zvezi z različnimi instrumenti in programi podpore, ki so na voljo MSP;

32. priznava dodatne izzive za MSP v podeželskih in obrobni regijah ali v regijah, ki se spoprijemajo z demografskimi izzivi, na primer pri iskanju usposobljene delovne sile ter dostopanju do infrastrukture, kot so širokopasovna povezava in druge oblike povezanosti, ki so potrebne za razvoj inovacij in dejavnosti internacionalizacije. Prosi Komisijo, naj natančneje pojasni, kako bodo ti pomembni izzivi obravnavani v okviru programa;

33. opozarja na obljubo, ki jo je Evropska komisija dala najbolj oddaljenim regijam, in sicer da bo posebne potrebe njihovih podjetij upoštevala v prihodnjih shemah podpore za MSP, da bi tako izboljšala njihovo konkurenčnost na mednarodnih trgih ter podprla proces njihovega vključevanja na notranji trg EU;

Politika konkurence

34. pozdravlja stalna prizadevanja Komisije, da bi z vlaganjem v orodja in strokovno znanje, ki ji omogočajo učinkovito izvrševanje pravil konkurence v digitalnem gospodarstvu, zagotovila pošteno konkurenco na notranjem trgu. poudarja potrebo po stalnem in učinkovitem sodelovanju med Komisijo in nacionalnimi organi, pristojnimi za konkurenco;

Statistični podatki

35. priznava pomen dostopnosti visokokakovostne statistike, ki podpira odločanje na podlagi dokazov, ter izraža dvom glede vključitve evropskega statističnega programa v program za enotni trg zaradi pomena prepoznavnosti in neodvisnosti statističnega programa. Ugotavlja, da statistika na lokalni in regionalni ravni ni dovolj podrobna in pravočasna ter poziva Eurostat, naj to vprašanje obravnava v sodelovanju z nacionalnimi statističnimi uradi;

36. priporoča, da se za prihodnji evropski statistični program ohrani dosedanja pravna oblika, torej da se ga določi s posebno in samostojno uredbo;

37. z zadovoljstvom ugotavlja, da kazalniki regij, zlasti najbolj oddaljenih, sodijo med ukrepe, ki so upravičeni do financiranja v okviru evropskega statističnega programa; poziva, naj se poleg nujenja informacij, ki so že na voljo, zberejo tudi dodatni podatki in oblikujejo novi, ustrežnejši kazalniki, ki bodo bolje prikazovali okoliščine najbolj oddaljenih regij in bodo prav tako upravičeni do financiranja iz programa;

Potrošniki, varstvo potrošnikov in prehranska politika

38. pozdravlja prizadevanja, da bi v okviru novega programa izvrševali pravice potrošnikov in zagotovili visoko raven varstva potrošnikov, varnosti proizvodov in pomoči potrošnikom, kadar naletijo na težave. Ugotavlja, da bodo orodja, opredeljena v programu, potrošnike obveščala o nevarnih proizvodih in zagotavljala spletne potrošniške centre za pomoč državljanom pri reševanju težav, toda meni, da bo učinkovito in okrepljeno zastopanje potrošnikov s pomočjo ustreznega financiranja neodvisnih organov povečalo zmogljivosti takšnih organov za učinkovito sodelovanje pri vprašanjih enotnega trga, ki vplivajo na potrošnike, vključno z dostopom do sodnega varstva;

39. pozdravlja priznavanje, da na potrošnike vpliva predvsem delovanje trgov za finančne storitve, ter poudarja, da mora program učinkovito podpirati pravice potrošnikov in ozaveščanje na tem področju. Seznanjen je s prizadevanji, da bi še naprej podpirali večje vključevanje potrošnikov v oblikovanje politik Unije na področju finančnih storitev in ukrepe za spodbujanje boljšega razumevanja finančnega sektorja. Poziva Komisijo, naj v sodelovanju s potrošniškimi organizacijami po vsej EU še naprej nadgrajuje dosedanje delo;

40. poleg tega poudarja, da je treba zagotoviti ustrezno financiranje potrošniških organizacij, da lahko učinkovito zastopajo interese potrošnikov in delujejo kot kvalificirani subjekti v skupnih postopkih sodnega varstva. Opozarja, da to še posebej zadeva potrošniške organizacije, zlasti v manjših državah članicah;

41. pozdravlja vključitev posebnega sklopa za hrano v novi program za enotni trg. Industrija hrane in pijače je največji proizvodni sektor v Evropi, zato potrebuje močno, konkurenčno in trajnostno dobavno verigo, ki temelji na stabilnem regulativnem okviru in izboljšanjem delovanju vzajemnega priznavanja na neusklajenih področjih;

42. ponavlja svoj poziv k sprejetju političnih ukrepov za spodbuditev trajnega razvoja sistemov proizvodnje in porabe hrane, ki podpirajo trajnostne proizvodne prakse ter tako zmanjšujejo učinek na okolje in povečujejo varnost hrane s kakovostnimi proizvodi po razumnih cenah, kot je izraženo v predhodnih mnenjih⁽⁶⁾; želi opozoriti na dejstvo, da je javno naročanje hrane katalizator za bolj trajnostno proizvodnjo hrane; zato priporoča ukrepe, ki bi omogočili usposabljanje uradnikov za javno naročanje hrane ter vzpostavitev mrež za podpiranje pristojnih nacionalnih, regionalnih in lokalnih oblasti;

Pristop k oblikovanju programa

43. potrjuje, da bi moral novi pristop k oblikovanju programa, ki ga je predlagala Komisija, načeloma prispevati k učinkovitosti in prihranku stroškov, zagotoviti stopnjo prožnosti proračunskih vrstic, ki odgovarja spreminjajočim se razmeram, ter izboljšati izvajanje; ugotavlja, da je to primarno stvar notranjega upravnega usklajevanja ter da ni jasno, ali lahko en sam pristop k oblikovanju programa ustvari potrebne sinergije in prihranke stroškov;

44. ugotavlja, da proračunske vrstice, vključene v program, zajemajo številne generalne direktorate, in se sprašuje, kako bo to delovalo v praksi. Ugotavlja, da bi lahko bil cilj doseganja prožnosti proračunskih vrstic v praksi težko izvedljiv, saj strukture zanj še niso opredeljene;

45. poudarja, da proračunske vrstice niso dovolj pregledne, saj so v nekaterih primerih upravni stroški jasno opredeljeni, v nekaterih pa ne. Predlaga, da bi se natančneje opredelila vrsta proračuna za tehnično pomoč, da se stroški programskega načrtovanja ločijo od stroškov, povezanih z izvajanjem dejanskih ukrepov.

V Bruslju, 5. decembra 2018

Predsednik
Evropskega odbora regij
Karl-Heinz LAMBERTZ

⁽⁶⁾ Mnenje OR – Za trajnostno prehransko politiko EU (NAT-VI/014).